

روى خط خبر

اکران فیلم «عیاری» درباره زلزله پس از ۱۳ سال

● **گروه هنر:** «زمانی که «بیدار شو آرزو» را می‌ساختم، فکر نمی‌کردم فیلمی است برای اکران عمومی. فکر می‌کردم این فیلم باید بتواند محرکی برای خودگی ذهن مسئولان فراموش‌کار در ارتباط با زلزله باشد. ایران روی یکی از مخوف‌ترین خطوط زلزله دنیا دارد و این نکته‌ای است که متأسفانه فراموش می‌کنیم. زمانی که «بیدار شو آرزو» در جشنواره فیلم فجر جایزه گرفت، روی سن تالار وحدت خطاب به مسئولانی که در سالن حضور داشتند گفتم که این فیلم برای نمایش در سینماها و جشنواره‌ها ساخته نشده، فیلم را ساختم که آب خوش از گلوئ مسئولان پایین نرود، اما عملا این فیلم را کسی ندید. اینها بخشی از صحبت‌های کیانوش عیاری با «شرق» درباره دیده‌نشدن فیلمی است که ۱۳ سال از زمان ساختش می‌گذرد و می‌توانست تلنگری در ارتباط با شرایط بحرانی ایران در ارتباط با زلزله باشد. با اینکه سال‌ها از ساخت این فیلم می‌گذرد، گروه سینمایی هنر و تجربه قصد دارد این فیلم را از ۲۵ آذرماه اکران کند.

بهناز جعفری، مهران رجبی، مهدی جعفری، محمدرحسین اکبری، احسان رضوانی، سحر سالاری و زینب زمانی بازیگران فیلم سینمایی «بیدار شو آرزو» هستند.

مراسم افتتاحیه فیلم سینمایی «بیدار شو آرزو» نیز روز شنبه، ۲۵ آذر، با حضور چهره‌های فرهنگی و هنری در موزه سینما برگزار خواهد شد. «بیدار شو آرزو» داستان آموزگار جوان روستایی در حاشیه شهر بم را روایت می‌کند که پس از بیرون‌آمدن از زیر آوار پی می‌برد همکارش جان سپرده است. او به سوی شهر راه می‌افتد تا برای اهالی کمک بیآورد، اما با رسیدن به شهر ناباورانه درمی‌یابد که فاجعه اصلی در آنجا روی داده و از هر گوشه‌وکناری فریاد شیون و زاری و درخواست کمک بلند است. وی در بیمارستان ویران و پر از مجروح و کشته به روحانی‌ای برمی‌خورد و به توصیه و راهنمایی او به گورستان شهر رفته و به کار غسل‌دادن زن‌ها و دفن آنها می‌پردازد. مردی زندانی که بر اثر ویرانی زندان خود را به شهر رسانده است، برای غسل‌دادن زن، مادر و فرزندش «آرزو» از او کمک می‌خواهد.

کنسرت «یلدا» بی‌معمدی در تالار اندیشه

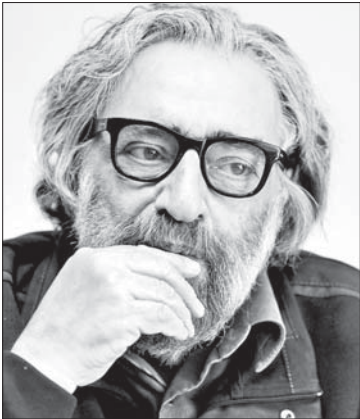

● **گروه هنر:** محمد معتمدی، کنسرتی را ۲۹ آذر و اول دی در تالار اندیشه حوزه هنری روی صحنه خواهد برد. او درباره این کنسرت گفت: برنامه این کنسرت را متناسب با حال و هوای شب یلدا و شروع زمستان طراحی کردیم. سال گذشته قطعه «یلدا» با ترانه‌ای از بهمن محمدزاده و آهنگی از من منتشر شد که با استقبال خوب مخاطبان مواجه شد ولی با وجود خواست مردم و مخاطبان، مجال اجرا روی صحنه کنسرت را پیدا نکرد. همچنین قطعات زمستانی دیگر من مثل «برف» نیز با وجود استقبال خوب مردم هرگز به‌صورت کنسرت به گوشه می‌کند. او ساخت مستندهای نظیر سب، تماشاخانه و ده‌مکی‌ها را نیز در کارنامه خود دارد. مستند «تماشاخانه» درباره تئاتر شهر است. او جایزه ویژه هیئت داوران جشنواره فیلم کوتاه اصفهان را برای کارگردانی فیلم مستند «تماشاخانه» در سال ۱۳۸۴ به دست آورد. مستند «مردان خیابان ارباب جمشید» نیز از جمله آثارى است که همراه با درنا مدنی کارگردانی کرد. مستند «خانه سینما» روایت پگاه آهنگرانی از روزهایی است که قطعا از ذهن سینماگران پاک نخواهد شد. با او درباره این مستند گفت‌وگو کردیم.

● **اینکه با محوریت نزاع‌ها زمانی که خانه سینما بسته بود و ماجراهای آن روزها فیلم مستندی در سینما حقیقت دارد شاید بتوان این‌طور تعبیر کرد که اساسا خانواده شما، خاصه منیره حکمت و شما همیشه دغدغه پیگیری مسائل صنفی را داشته‌اید یا ساخت این فیلم هم برآمده از همان دغدغه است؟** به‌هرحال همیشه این‌طور بوده، درباره خودم قطعا می‌توانم دقیق‌تر صحبت کنم که مسائل صنفی برایم مهم بوده و هست، اما بدون‌شک بسته‌شدن خانه سینما و مسائلی که در آن زمان پیرامون این اتفاق به وجود آمد

ماجرا از این قرار بود؛ زان میشل فرودون منتقد صاحب‌نام فرانسوی و سردبیر مجله «کایه دو سینما» قرار است جشنواره فیلم‌های ایرانی را در پاریس برگزار کند؛ جشنواره‌ای که هفته آینده در پایتخت فرانسه با حضور آثار فیلم‌سازان ایرانی برگزار می‌شود. او با ابراهیم گلستان، نویسنده و مستندساز ایرانی هم تماس می‌گیرد و خواستار حضور آثارش در جشنواره می‌شود اما گلستان از او درباره حضور فیلم‌های مسعود کیمیایی می‌پرسد و جواب منفی می‌شود. گلستان که بارها و بارها در دفاع از کیمیایی نامه نوشته و صحبت کرده است، این‌بار هم در پی این اتفاق که برای او تلخ بوده، نامه‌ای خطاب به فرودون می‌نویسد که آن را در اختیار «شرق» قرار داده که شرح زیر است:

آقای فرودون
باورکردنی نیست که فیلمی از مسعود کیمیایی نباشد. «قیصر»، «گوزن‌ها» و چند فیلم دیگر از مسعود کیمیایی به گمان من بسیار بالاترند از عنوان‌های دیگر که شما در نامه‌تان لطف کردید و نام برده‌اید. نه‌فقط والاترند بلکه اصلا فیلم‌های مؤلف هستند از این مسعود کیمیایی که مهم و بسیار فعال است و هیچ فیلمی از زکریا هاشمی که او هم نویسنده فیلم‌های خودش است. کسی عقیده مرا نپرسیده است، البته، و من هیچ حقی ندارم که در قضاوت کسان دیگر دخالتی کنم یا آنها را تصحیح

کنم تا آن اندازه که می‌توانم ببینم. دیدن این لیست شما مرا تکان داد و به تأسّف انداخت. اجازه دهید که حرف آن پیر یر هالیوود، ساموئل کلدوین را تکرار کنم و بگویم: «خواهش می‌کنم مرا از این وسط بیرون گذارید».

با احترامات مرسوم ابراهیم گلستان
پیش از این نیز گلستان درباره انجمن آسیایی در نیویورک که برنامه ویژه‌ای را برای مرور سینمای ایران تدارک دیده بود، نامه‌ای به خانم لافرانس هونسی، انتخاب‌کننده فیلم‌ها نوشته و در اعتراض به نبودن فیلم‌های کیمیایی، به‌ویژه «قیصر»، از

دفاع فاطمه ذوالقدر از «عصبانی نیستم»

صحبت‌های «پژمانفر» نظر شخصی اوست

گروه هنر: پس‌لرزه‌های اظهارات نصرالله پژمانفر، عضو جبهه پایداری و نایب‌رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس، درباره «عصبانی نیستم» و اکران‌نشدن آن همچنان ادامه

است و ارتباطی به نظرات کمیسیون فرهنگی مجلس ندارد.»این‌نماینده عضو فراکسیون امید با تأکید بر این موضوع که برای اکران یک فیلم سینمایی باید مراحل قانونی آن به‌درستی انجام شود، توضیح داد: «برای اکران فیلم‌های سینمایی یک‌سری مراحل قانونی باید طی شود که این موضوع برعهده وزارت ارشاد است و نمایندگان مجلس باید بر روند اجرای این مراحل نظارت داشته باشند، بنابراین شایسته است تا نمایندگان مجلس دخالت در روند اکران یا عدم اکران یک فیلم سینمایی که روال قانونی را طی کرده، خودداری کنند.»ذوالقدر همچنین تأکید می‌کند که هیچ فردی نباید با اعمال سلیقه شخصی جلوی نمایش فیلمی که مجوزهای لازم را دارد، بگیرد؛ «هیچ شخصی، از جمله نمایندگان مجلس نباید با اعمال سلیقه شخصی، در دقیقه ۹۰ حق فیلمی را که تمامی مراحل قانونی را پشت‌سر گذاشته، ضایع کنند و در آستانه اکران بگویند این فیلم بد است و نباید اکران شود. این برخلاف قانون و تضییع حقوق هنرمندان است.»

در دفاع از کیمیایی

ابراهیم گلستان فیلم‌هایش را به پاریسی‌ها نداد

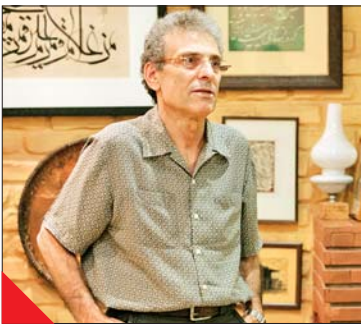

حضور در ایس برنامه انصراف داد و دلایل خود را برای مخالفت با نمایش فیلم‌هایش در این برنامه اعلام کرد. در بخش‌هایی از این نامه طولانی آمده بود: «شما برنامه‌ای ترتیب داده‌اید برای نمایش چند فیلم ایرانی زیر یک عنوان مشخص. زیر چنان عنوان عده‌ای فیلم وجود دارد که شما آنها را در طرح خود جا نداده‌اید. این فیلم‌ها، بعضی‌شان خوب بعضی‌شان نه‌چندان خوب، اما به لحاظ تاریخی اساسی‌اند. برای برگزیده‌شدن زیر چنان عنوانی که شما دارید اساسی‌اند زیرا بی‌هیچ گفت‌وگو اثر داشته‌اند روی زمانه خودشان و روی ساختن فیلم

بیژن کامکار:

این‌بار بدون برادرانم روی صحنه می‌روم

گروه هنر: «بیژن کامکار» که پیوسته در کنار گروه کامکارها به اجرای برنامه پرداخته است، تصمیم دارد این‌بار در روزهای ۲۲ و ۲۳ آذر در

عکس: یوسف رستمی، شرق

و خواننده به جامعه معرفی شده است. او خودش درباره این مسئله می‌گوید: «اولین سازی که به دست گرفتم تنبک بوده است و تمامی اعضای خانواده‌ام با این ساز شروع به کار کرده‌اند، اما از لحاظ خوانندگی، از پنج‌سازگی در رادیو-سندج به آوازخوانی پرداختم، ولی به صورت جدی و رسمی در سال ۱۳۵۶ «حصار» از حسین علیزاده را خواندم». کامکار همچنین از برنامه‌اش در آینده گفت: «کشوی میز من و برادرانم پر از نت است، ولی متأسفانه هیچ تهیه‌کننده‌ای این ریسک را نمی‌کند که سرمایه‌اش را در این راه صرف کند. پس تنها حمایتی که از ما خوانندگان می‌شود همین برگزاری کنسرت است.

قابل ذکر است که اجراهای هر دو شب این کنسرت به همت مؤسسه فروغ فلق با مدیریت خانم زهرا همتی و در ساعت ۲۱:۳۰ روی صحنه می‌رود. همچنین علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه بلیت به سایت ایران کنسرت مراجعه کنند.

بعد از گذشت سال‌ها از آن اتفاق چیزی که برایم جالب است این است که بطور می‌شود در یک موقعیت غلط آدم‌ها هم اشتباه رفتار می‌کنند؟ صف‌آرایی هنرمندان مقابل بدیکرا از جمله اتفاقاتی بود که آن زمان هم باعث تعجبم شد و هنوز هم بعد از گذشت سال‌ها، وقتی آن روزها را مرور می‌کنم از اینکه بطور به این مرحله رسیدیم تعجب می‌کنم. به‌رحال جواد شمدقردی، رئیس وقت سازمان سینمایی، مهم‌ترین نقش را در بسته‌شدن خانه سینما داشت و تمام تلاّش را کرد که خانه سینما بسته شود، اما در مقابل تمام آن اتفاقات، نکته حائز اهمیت وجود داشت و آن همدلی بود که باعث شد خانه سینما باز شود و اگر این همدلی وجود نداشت، قطعا اتفاقات بدتری را شاهد بودیم. به نظرم مرور اتفاقاتی که برای خانه سینما رخ داد، از جهاتی جالب توجه است.

هر هجقدر بیشتر پیش رفت، به نظرم جالب‌تر شد و فکر کردم می‌تواند تبدیل به یک فیلم مستند شود و درنهایت سر تدوین فیلم بود که سروشکل مناسبی پیدا کرد و فکر کردم برای یک فیلم مستند مناسب است. مستند «خانه سینما» را می‌توان گزارشی از تعطیلی موقت این نهاد صنفی دانست.

● **بعد از اینکه مشخص شد تصاویری که از آن روزها ثبت کردید قابلیت تبدیل‌شدن به یک فیلم مستند را دارند، به‌بخش‌هایی در این فیلم پررنگ‌تر شد؟** درکل این مستند به بررسی تاریخچه نهادهای صنفی سینمایی از قبل از انقلاب می‌پردازد. به‌رحال اهمیت

● **سال‌هاست که از ماجرای بسته‌شدن خانه سینما می‌گذرد. الان که آن دوران را مرور می‌کنید، چه مواردی اهمیت ساخت این مستند را برای شما بیشتر می‌کند؟**

بعد از گذشت سال‌ها از آن اتفاق چیزی که برایم جالب است این است که چگونه می‌شود در یک موقعیت غلط آدم‌ها هم اشتباه رفتار می‌کنند؟ صف‌آرایی هنرمندان مقابل بدیکرا از جمله اتفاقاتی بود که آن زمان هم باعث تعجبم شد و هنوز هم بعد از گذشت سال‌ها، وقتی آن روزها را مرور می‌کنم از اینکه بطور به این مرحله رسیدیم تعجب می‌کنم. به‌رحال جواد شمدقردی، رئیس وقت سازمان سینمایی، مهم‌ترین نقش را در بسته‌شدن خانه سینما داشت و تمام تلاّش را کرد که خانه سینما بسته شود، اما در مقابل تمام آن اتفاقات، نکته حائز اهمیت وجود داشت و آن همدلی بود که باعث شد خانه سینما باز شود و اگر این همدلی وجود نداشت، قطعا اتفاقات بدتری را شاهد بودیم. به نظرم مرور اتفاقاتی که برای خانه سینما رخ داد، از جهاتی جالب توجه است.

سینما رخ داد، از جهاتی جالب توجه است.

سال پانزدهم • شماره ۳۰۳ • روزنامه شرق

زیر آسمان فیروزه‌ای

علیرضا اسپهبد وآثار کم‌تر دیده‌شده او در گالری فرمانفرما

● **گروه هنر:** مجموعه آثار علیرضا اسپهبد، نقاش معاصر (۱۳۳۰-۱۳۸۵)، در گالری فرمانفرما به نمایش گذاشته می‌شود. در این نمایشگاه آثار کم‌تر دیده‌شده این هنرمند معاصر، بین سال‌های ۱۳۵۶-۱۳۸۵ که همچنان عطر تازگی می‌دهد، در معرض دید مخاطبان هنر مدرن و معاصر ایران قرار خواهد گرفت.

این نمایشگاه فرصتی است تا اندیشه نقاشانه اسپهبد که به‌نوعی تمامی ویژگی‌های بصری او در بیان دریافت‌های حسی و باراندیشی مقولات اجتماعی و سیاسی برآمده از بستر فرهنگی اوست، بازتابی شود.

هم‌زمان با نمایش آثار علیرضا اسپهبد، گالری فرمانفرما اقدام به عرضه کتابی از مجموعه نقاشی‌های این هنرمند بین سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۷۶ خواهد کرد. این مجموعه به همت آیدین آغداشلو گردآوری شده و جواد مجابی مقدمه‌ای بر آن نوشته است.

این نمایشگاه از جمعه ۲۴ آذر تا ۱۰ دی در محل گالری فرمانفرما به آدرس تهران، میدان هفت‌تیر، خردمند شمالی، کوچه اعرابی ۲ برگزار می‌شود.

«نفس» از گلدن گلوب جاماند

● **گروه هنر:** نه‌تنها نرگس آبیار از ایران با فیلم نفس بلکه هیچ کارگردان زنی در میان نامزدهای هفتادوپنجمین دوره گلدن گلوب قرار ندارد. این خود باعث شده صدای منتقدان بلند شود که چرا نامی از زنان نیست و حالا گلدن گلوب هم باید پاسخ‌گوی این جنجال باشد. در مراسمی که روز دوشنبه، ۲۰ آذر، با حضور چهره‌های سرشناس سینما از جمله شارون استون و کریستن برگزار شد، حتی نام یک زن هم در میان برگزیدگان کارگردانی گلدن گلوب نیست.

به گزارش رویتز، این در حالی است که در میان نامزدهای گلدن گلوب، مطرح‌شدن ناگهانی فیلم «همه‌پول‌های دنیا» ساخته ریدلی اسکات به میزان نبودن نام هیچ کارگردان زن در میان نامزدها خیرساز شده است. کریستوفر پلامر در دقیقه ۹۰ به جای کوین اسپیسی جلوی دوربین ریدلی اسکات رفت و به طرز غیرقابل باوری نامزد گلدن گلوب شد و همچنین گرتا گرویگ کارگردان فیلم «لیدی برد» با آنکه اقبال منتقدان و جوامع هنری را به دست آورده است، از حضور در فهرست مردانه کارگردان‌های برگزیده جا ماند که در آن نام هنرمندانی مانند ریدلی اسکات، کی‌رمو دل‌تورو، مارتین مک‌دونلا، کریستوفر نولان و استیون اسپلبرگ ثبت شده است.

همچنین پتی جینکینز که با فیلم ابرقهرمانی «زن شگفت‌انگیز» در ر‌آس باکس‌آفیس جای گرفته بود، نامش در این فهرست نیامده است. دی رئیس از نت‌فلیکس با درام «مادبان» و کاترین بیگلو با درام «دیترویت» نیز به این فهرست راه نیافته‌اند.

مک‌دونلا، کارگردان و نویسنده «سه بیلبورد بیرون اینک، میزوری»، ضمن اظهار شرم‌آوربودن چنین اتفاقی گفت: می‌دانم زنان فیلم‌نامه‌نویس بزرگی امسال مورد تأیید قرار گرفتند اما در بخش کارگردانی به آنها توجهی نشد. شاید در اسکار جبران شد.

گرویک ۳۴ساله در بخش بهترین فیلم‌نامه برای «لیدی‌برد» نامزد شد و این فیلم در دو بخش بازیگری نیز نامزد دریافت جایزه برای بازی سیرشا روان برای نقش اصلی و لوری متکالف در بخش بازیگر زن مکمل شد. فیلم ریدلی اسکات به نام «همه پول‌های دنیا» نیز برای بازی کریستوفر پلامر نامزد دریافت جایزه شد و میشل ویلیامز دیگر بازیگر این درام نیز در بخش بازیگران زن نامزد شده است.

پلامر جایگزین نقش کوین اسپیسی شده است که از فیلم خارج شد تا به دنبال رسوایی‌های جنسی‌اش، جایی برای او در این فیلم نباشد. اسکات در آخرین لحظه این تصمیم را گرفت و فیلم قرار است ۲۵ دسامبر اکران شود. شگفتی دیگر فهرست نامزدها، انتخاب بازیگر ویتنامی-آمریکایی یعنی هونگ چاو به‌عنوان بهترین بازیگر زن مکمل بود که برای بازی در فیلم «کوچک ساری» نامزد شده است. همچنین امسال ناییده‌گرفته‌شدن فیلم کم‌دی رمانتیک «مریض بزرگ» محصول آمازون، باعث شگفتی شده و هیچ نامزدی‌ای کسب نکرده است.